

Lecture 5

Fourier Transform

$f(t)$ – Function; $F(\omega)$ – Fourier harmonic

$$F(\omega) = \int_{-\infty}^{+\infty} f(t) \exp(i\omega t) dt$$

$$f(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{+\infty} F(\omega) \exp(-i\omega t) d\omega$$

$F = F(\omega)$: Spectral Distribution, Spectrum

Fourier Transform

Time / Frequency

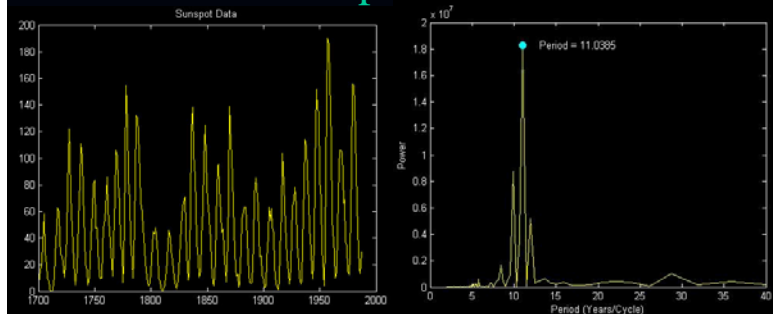
$$F(\omega) = \int_{-\infty}^{+\infty} f(t) \exp(i\omega t) dt$$

Co-ordinate / Wave-number

$$F(k) = \int_{-\infty}^{+\infty} f(x) \exp(ikx) dx$$

Temporal (Spatial) spectrum: **Spectral Analysis**

Sunspot Data

Time series

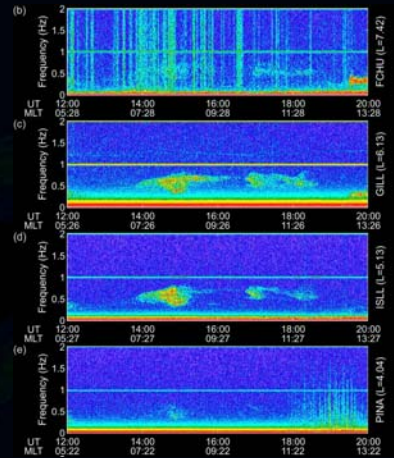
Spectrum

```
load sunspot.dat
Year = sunspot(:,1); Wolf = sunspot(:,2);
```

Spectrogram

Time evolution
of the temporal
spectrum (frequencies)

*Solar wind pressure
and magnetic field
Fourier spectrograms
(CARISMA)*

ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამოცანების მოდელირება

ალ. თევზაძე (2011)

FT: Properties

Linear Superposition

$$f_1(t) + f_2(t) \rightarrow F_1(\omega) + F_2(\omega)$$

Correlation

$$\int_{-\infty}^{+\infty} f_1(\tau) f_2(t - \tau) d\tau \rightarrow F_1(\omega) F_2(\omega)$$

Convolution

$$\int_{-\infty}^{+\infty} f_1(\tau) f_2(t + \tau) d\tau \rightarrow F_1(\omega) F_2^*(\omega)$$

ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამოცანების მოდელირება

ალ. თევზაძე (2011)

Discrete Fourier Transform

Continuous: $X = (-\infty \dots \infty)$

Discrete: $X_k = (X_1 \dots X_N)$

$$X_k = \sum_{n=0}^{N-1} x_n \exp\left(-i2\pi \frac{k}{N} n\right)$$

$$x_n = \frac{1}{N} \sum_{k=0}^{N-1} X_k \exp\left(i2\pi \frac{k}{N} n\right)$$

$k = 0 \dots (N-1)$

Discrete Spectrum

ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამოცანების მოდელირება

ალ. თევზაძე (2011)

DFT constraints

Length-Scales:

Domain Size: $L = X_N - X_1$

Step Size: $\Delta X = X_k - X_{k-1}$, $\Delta X = L/(N-1)$

Wave-Numbers:

Maximal wave-number: $K = 2\pi / \Delta X$

Minimal wave-number: $\Delta K = 2\pi / L$

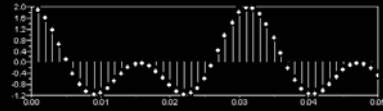
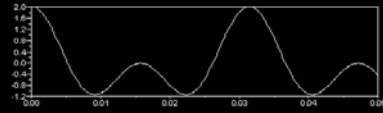
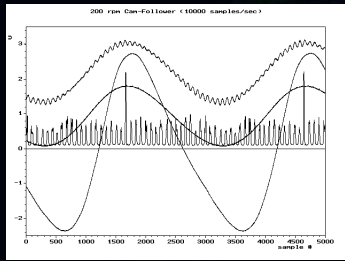
Number of Fourier Harmonics: N
(sampling rate, resolution)

ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამოცანების მოდელირება

ალ. თევზაძე (2011)

Sampling

Discretization:
Sample continuous
function

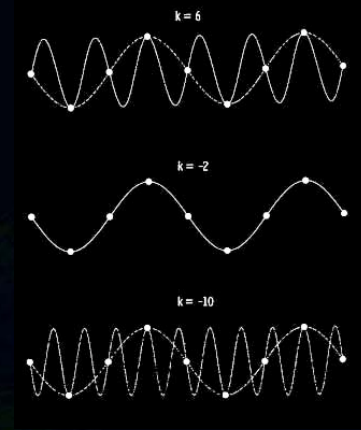

Nyquist critical frequency:

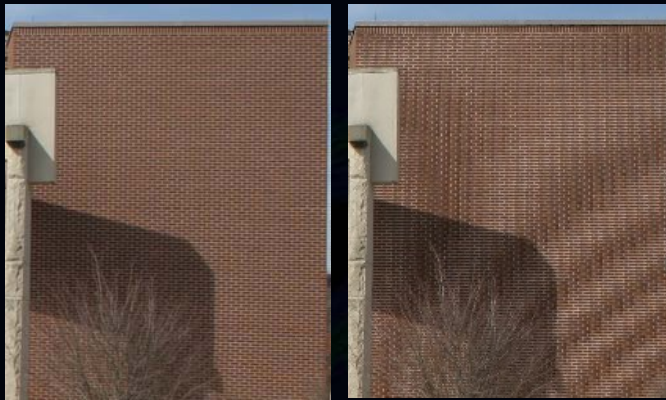
$$\omega_c = 1 / 2\Delta$$

$$\omega < \omega_c$$

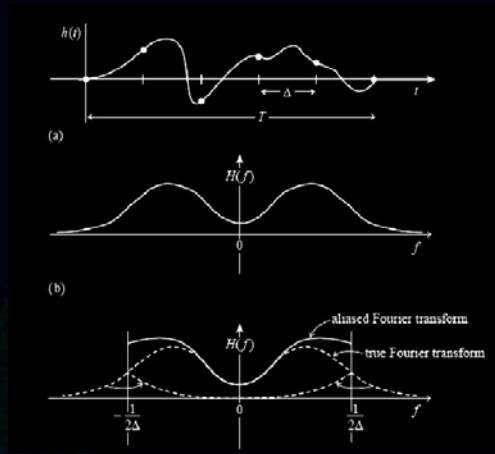
Sampling

Aliasing

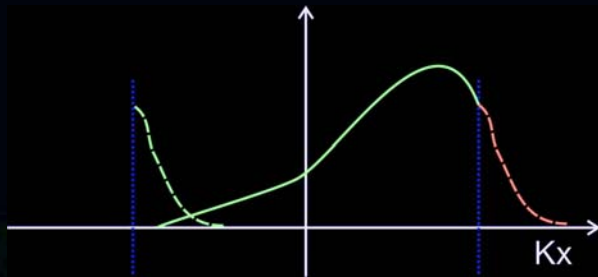

Aliasing

Aliasing

Aliasing defects to spectral power

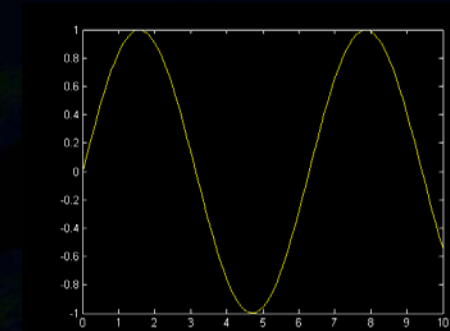
$$k_x \rightarrow -k_x$$

ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამოცანების მოდელირება

ალ. თევზაძე (2011)

Number of Harmonics

```
t = (0:0.1:10);  
y = sin(t);  
plot(t,y);
```

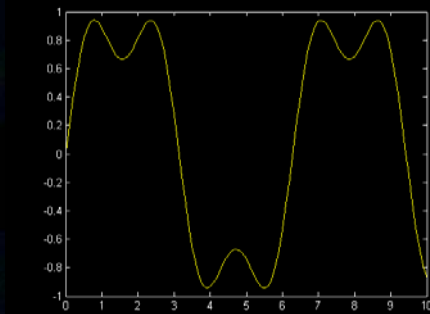

ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამოცანების მოდელირება

ალ. თევზაძე (2011)

Number of Harmonics

```
t = (0:0.1:10);  
y = sin(t) + sin(3*t)/3;  
plot(t,y);
```

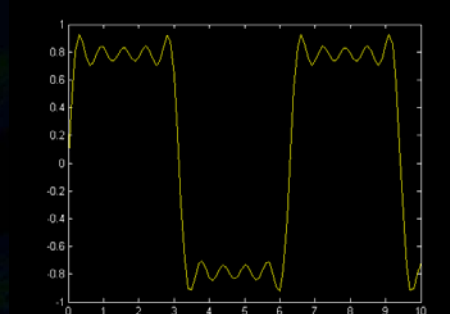

ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამოცანების მოდელირება

ალ. თევზაძე (2011)

Number of Harmonics

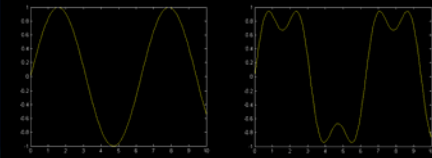
```
t = (0:0.1:10);  
y = sin(t) + sin(3*t)/3 + ...  
sin(5*t)/5 + sin(7*t)/7 + sin(9*t)/9;  
plot(t,y);
```


ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამოცანების მოდელირება

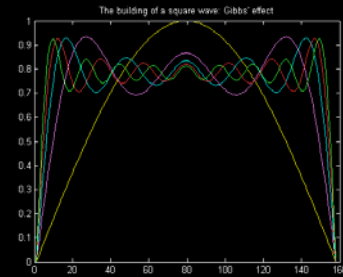
ალ. თევზაძე (2011)

Gibbs Effect

$N = 1 \dots 9$

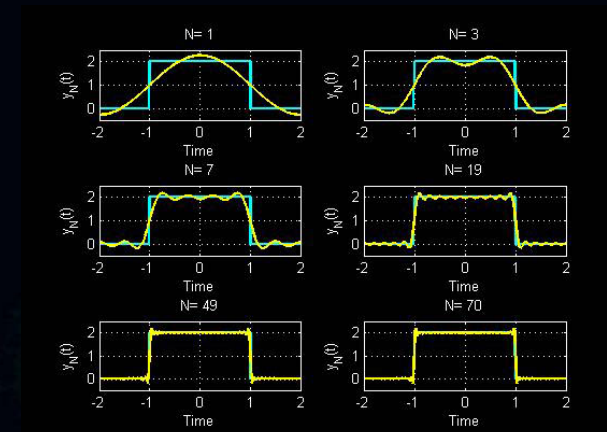
Density of the spectrum

ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამოცანების მოდელირება

ალ. თევზაძე (2011)

Gibbs Effect

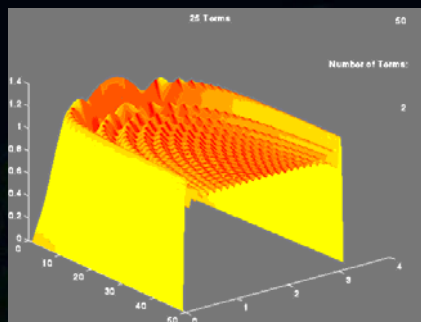

ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამოცანების მოდელირება

ალ. თევზაძე (2011)

Gibbs in 2D

$(X, Y) / (Kx, Ky)$

ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამოცანების მოდელირება

ალ. თევზაძე (2011)

Fast Fourier Transform

DFT:

$O(N^2)$ calculation process

FFT Algorithm: $(N = 2^m)$

$O(N \log N)$ calculation process

(Cooley, Turkey 1960, ... Gauss 1805)

$N = 10^6$ FFT : 30sec

                  FT : 2 week

ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამოცანების მოდელირება

ალ. თევზაძე (2011)

PDE: Spectral Method

PDE:
$$\frac{\partial}{\partial t} A(x, t) = c^2 \frac{\partial^2}{\partial x^2} A(x, t)$$

Fourier decomposition in SPACE:
$$a(k, t) = \int_{-\infty}^{+\infty} A(x, t) \exp(ikx) dx$$

$$\int \left\{ \frac{d}{dt} a(k, t) + c^2 k^2 a(k, t) \right\} \exp(ikx) dx = 0$$

ODE solver: $a = a(k, t)$

Inverse Fourier transform: $A = A(x, t)$

ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამოცანების მოდელირება

ალ. თევზაძე (2011)

Spectral Simulations

Discretize PDE:

Sampling

DFT:

mostly FFT

1. Transform PDE to spectral ODE
2. Solve ODE (e.g., R-K)
3. Inverse transform to reconstruct solutions

ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამოცანების მოდელირება

ალ. თევზაძე (2011)

Spectral Method: Features

Initial Value Problem

- Calculate initial values in k-space

Boundary Value Problem

- Integrate boundaries into k-space

Spatial Inhomogeneities

- Introduce numerical variables to homogenize
- Integrate during reconstruction

ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამოცანების მოდელირება

ალ. თევზაძე (2011)

Spectral Method: Problems

1. Shocks

Discontinuity: $\Delta \rightarrow 0$

$$K_{cr} = 1/2\Delta \rightarrow \infty$$

$$K_{max} < K_{cr}$$

2. Complex Boundaries

Ill-known numerical instabilities;

3. Nonlinearities

ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამოცანების მოდელირება

ალ. თევზაძე (2011)

Spectral Method: Variants

- Galerkin Method (finite element methods)
- Tau Method
- Pseudo-spectral Method

Comparison

Spectral Method:

Linear combination of continuous functions;
Global approach;

Finite Difference, Flux conservation:

Array of piecewise functions;
Local approach;

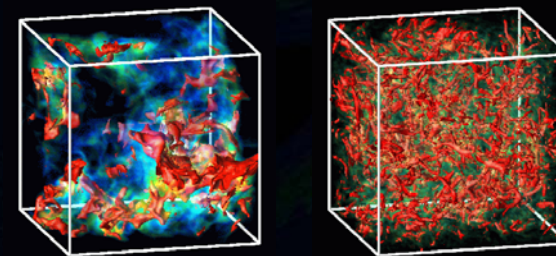
+ / -

- + (very) fast for smooth solutions
- + Exponential convergence
- + Best for turbulent spectrum
- Shocks
- Inhomogeneities
- Complex Boundaries
- Need for serial reconstruction (integration)

Chaotic flows

Post-processing:

Partial Reconstruction at different length-scales

end

www.tevza.org/home/course/modelling-II_2011

ასტროფიზიკის და პლანეტის ფიზიკის ამიჯანების მიმდევრობა

ალ. თევზაძე (2011)